

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 19 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 juna 1934.

PATENTNI SPIS BR. 10932

Gutehoffnungshütte Oberhausen Aktiengesellschaft, Oberhausen
i Winckler ing. Arnold, Essen—Ruhr, Nemačka.

Uređenje za pričvršćivanje gvozdenih ili čeličnih šina uz drvenu podlogu.

Prijava od 17 jula 1933.

Važi od 1 januara 1934.

Umesto da se železničke šine pričvrste uz drvene pravove pomoću zavrtanja koji se neposredno zavrću u drvene pravove, a koje daju sumnjivu čvrstoću, već je predlagano da se u pravove umetnu naročite čaure koje služe za primanje zavrtanja za učvršćivanje. Pri tome je pojedina čaura, koja je spolja delimično snabdevena rebrima, obrazovana od dva odvojena uzdužna dela. Ovi se delovi čaure uteruju u drveni prag koji je snabdeven odgovarajućom rupom, pri čemu se njihovi donji krajevi podvrgavaju razvlačenju pomoću delimično konične navrtke, koje se pretvodno umeće u rupu. Pritezanjem nekog zavrtinja za pričvršćivanje šine koji zahvata u tu navrtku može nastati dalje razvlačenje čaurinih delova. Ali za umetanje čaurinih delova u drveni prag potrebni su naročiti alati. Osim toga čaurin otpor protiv izvlačenja iz praga nije dovoljno velik a zamjenjivanje neke čaure koja je u pragu postala neupotrebljiva kakvom novom čaurom nema nikakve vrednosti, jer ova ne dobija u pragu dovoljno učvršćivanje.

Ovaj pronalazak izbegava navedene nezgode time, što je metalna čaura u vidu vranja usećena samo na glavnom delu njenе dužine pa ima koničnu unutrašnju površinu uz koju u veliko prileži navrtka za zavrtanj za pričvršćavanje šine. Sad može čaura spolja da ima lozu za drvo pa je zbog toga omogućeno srazmerno lako u-

metanje a i čvrsto držanje čaure u bušotini izrađenoj u pragu. Ovo čvrsto držanje čaure postoji i onda kad se jedna čaura, koja je sa kog bilo razloga postala neupotrebljiva, zameni nekom novom čaurom. Čaura koja je umetnuta u prag strči svojom glavom toliko iz praga da ta glava može da nahvata u odgovarajuću bušotinu podložne pločice, ili da služi za neposredno podupiranje šine sa strane. Dakle za ovu čauru za pričvršćivanje je sve jedno da li je šina položena na nekoj podložnoj pločici ili leži neposredno na drvenom pragu, a isto tako mogu podložna pločica i druga sredstva za držanje šine da budu proizvoljno obrazovana. Dakle ležište za šine na pragu, koja su pretstavljena na crtežu treba samo da se smatraju kao primeri.

Sl. 1 pokazuje delom u preseku, delom u izgledu uređenje za pričvršćivanje šine sa čaurom umetnutom u prag.

Sl. 2 i 3 pokazuju izgled odozgo različito obrazovanih glava čaure.

Sl. 4 je presek po liniji A-B na sl. 1.

Sl. 5, 6 i 7 pretstavljaju razne načine pričvršćivanja šina.

Vranjasta čaura je obeležana oznakom 1. Ona ima na svojoj spoljašnjoj površini lozu 1' za drvo pa je ostavljanjem glavastog kraja 2 po svojoj glavnoj dužini snabdevena usecima 3. Unutrašnja površina čaurinih delova, koji su zbog useka 3 opružni, obrazovana je kao šuplji konus 1" i služi

kao vodica na koničnu navrtku 4 u koju zahvata loza zavrtaja 5. Konična navrtka 4 je učvršćenja da se ne može okretati pomoću nastavka 4' koji preimnoćstveno zahvata samo u jedan od useka 3. Glava 2 čaure 1 ima preimnoćstveno otvor 6 na više strana (sl. 2) spolja ravne površine 6' (sl. 3) radi upotrebe ključa koja služi za uvrstanja i odvrstanja čaure u drvenom pragu.

Pri natezanju zavrtnja koji se svojom glavom 5' oslanja o pločicu za pritezanje 8 (sl. 1 i 5) ili klinastu pločicu 8' za pritezanje (sl. 6), ili neposredno uz nožicu 9' šine 9 (sl. 7) povlači se za toliko na više konična navrtka 4 uz šuplju koničnu površinu 1" u koliko drvo praga dozvoljava razvlačenje opružnih čaurinih delova. Svojom lozom 1' za drvo je čaura 1 još više obezbeđena protiv izvlačenja. Posle puštanja zavrtnja 5, 5' i vraćanjem konične navrtke 4 može se lako čaura 1 opet odvrnuti iz praga 7 pomoću nekog ključa koji se uvlači u glavu ili se navlači na glavu 2.

Uvrstanje čaure 1 u prag ograničeno je preimnoćstveno dužinom loze za drvo, tako da glava 2 čaure strči izvan praga 7 da bi mogla da zahvata u odgovarajući otvor u podložnoj pločici 10. Time se podložna pločica obezbeđuje protiv pomeranja u stranu a da se ne napreže zavrtanj 5 za pričvršćivanje šine. Isto se obezbeđenje postiže i za železničke šine koje se polazu bez podložnih pločica tako da se šine neposredno oslanjaju o glavu 2 čaure (sl. 7).

Pri upotrebi podložne pločice može se ova odgovarajući obrazovati i pomoći dopunskih čaura 1 spojiti sa drvenim pragom 7, kao što se vidi na sl. 5. Ova mogućnost učvršćivanje postoji i na suprotnom kraju podložne pločice, pri čemu se onda može veza šine 9 sa pločicom 20 izvesti neposredno na poznati način.

Da bi se konična navrtka 4 držala u vezi sa čaуром 1, kad se one ne upotrebljavaju, to je donja ivica 11 čaure presavijena ka unutrašnjosti.

Prodiranje vlage u čauri 1 može se sprečiti prilaganjem posebnog materijala 12 za zapušavanje ili nalivanjem nekom masom koja odbija vlagu.

Posle uvrstanja čaura 1 u prag 7 treba da se pazi da su useci 3 upravljeni poprečno na uzdužna vlakna drvenog praga kako bi se sprečilo da razvlačenjem opružnih delova čaure napukne drveni prag, kakav bi slučaj nastao kad bi useci 3 ležali u pravcu uzdužnih vlakana drveta. Da bi se mogao

lako ustanoviti odgovarajući položaj uvrnute čaure 1, to su prema slikama 1 i 2, podudarno sa položajem useka 3 izradene belege 2' na površini glave 2. Istu svrhu imaju pobočne površine 6' na glavi 2 čaure koje služe za naticanje ključa prema sl. 3.

Prirodno je da se ova vranjasta čaura, obrazovana na opisan način, može upotrebiti i za druge čelične ili metalne šine koje uslovjavaju učvršćivanje na ili po drvenoj podlozi.

Patentni zahtevi.

1. Uredenje za pričvršćivanje gvozdenih ili čeličnih šina uz drvenu podlogu, naročito uz drveni prag, pomoću vranjaste čaure koja se uvlači u drvo a koja služi za držanje zavrtnja za pričvršćivanje, naznačeno time, što je metalna čaura 1, koja ima na obimu ispade, snabdevena usecima (3) i ima unutrašnju površinu koja je u glavnom obrazovana kao šuplji konus uz koju dobro prijanja odgovarajući konična navrtka (4) koja je obezbeđena protiv okretanja.

2. Uredenje prema zahtevu 1, naznačeno time, što konična navrtka (4) svojim celim obimom prileži uz unutrašnju površinu (1") čaure.

3. Uredenje prema zahtevima 1 i 2, naznačeno time, što je navrtka (4) nekim nastavkom (4') zavučena u jedan od useka (3) čaure (1).

4. Uredenje prema zahtevima 1—3, naznačeno time, što se ispadi, koji se nalaze na obimu čaure a koji zahvataju u drvo praga, sastoje od zavrtanske loze (1') za drvo.

5. Uredenje prema zahtevima 1—4, naznačeno time, što vranjasta čaura (1) ima glavu (2) koja, kad se čaura umetne u drvenu podlogu, strči pa zahvata u otvor podložne pločice (10) za šinu (9,9°) radi njenog učvršćivanja ili samo za držanje podložne pločice ili služi neposredno kao podupirač za nožicu (9') šine.

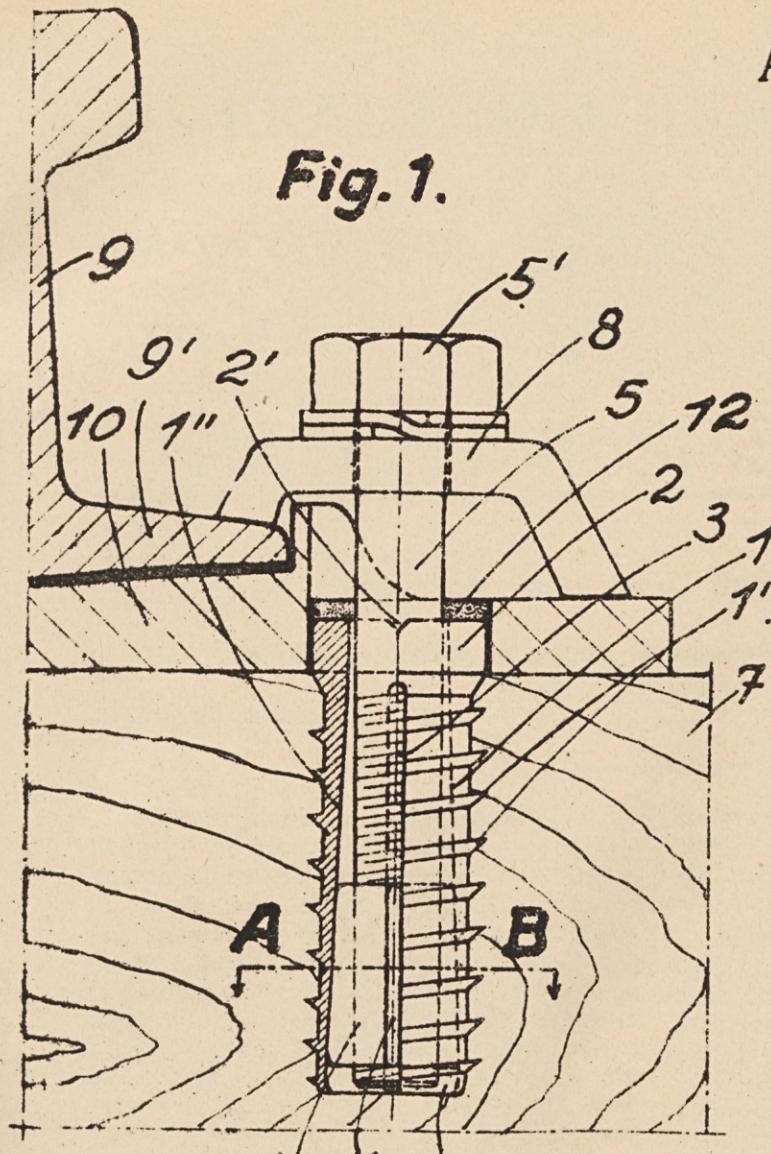
6. Uredenje prema zahtevima 1, 2 i 3, naznačeno time, što glava (2) čaure ima višestrani otvor (6) ili spolja ravne površine (6') za uvlačenje ili navlačenje ključa.

7. Uredenje prema zahtevima 1—5, naznačeno time, što su podudarno sa položajem useka (3) udešene belege (2') ili površine (6') na čaurinoj glavi (2).

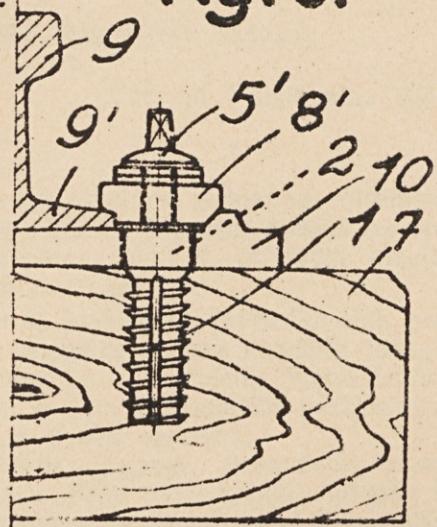
8. Uredenje prema zahtevima 1 do 7, naznačeno time, što je donja ivica (11) čaure presavijena ka unutrašnjosti.

9. Uredenje prema zahtevima 1 do 8, naznačeno time, što je čaura zalivena nekom materijom koja odbija vlagu ili je prekrivena odgovarajućom masom (12).

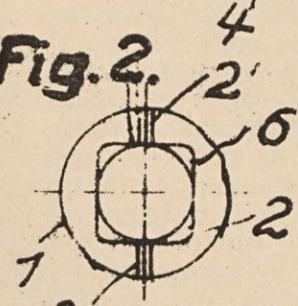
Fig. 1.

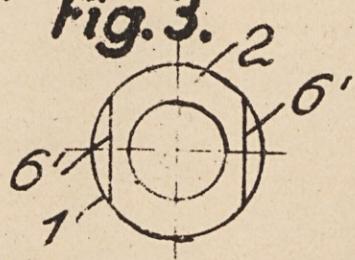
Fig. 6.

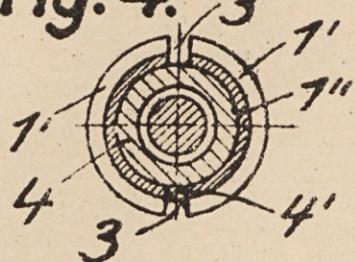
Fig. 2.

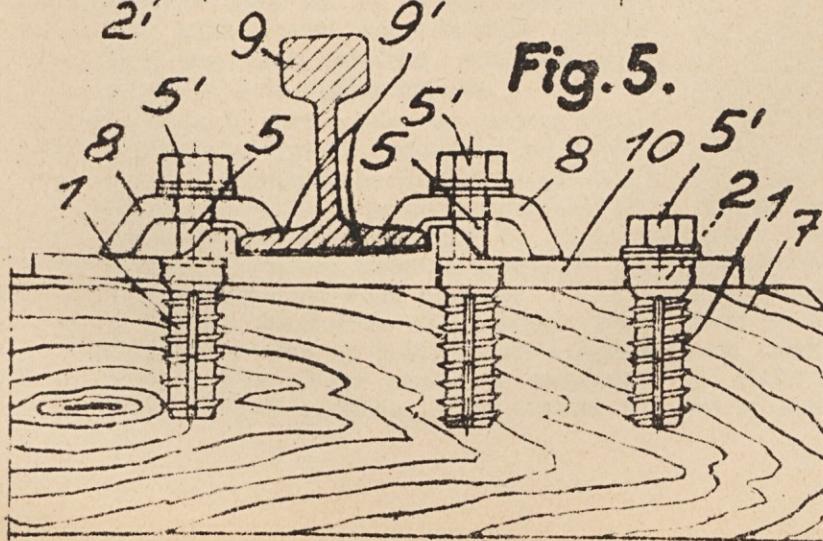
Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 7.

